

אדם כשר הקב"ה סופרן ומניחן בבית גזויו, שנאמר בתהלים "נודי [היינו בכיי מלשון "לנוד לו"] ספרתה אתה שימה דמעתי כנאדך הלא בספרתך". (6)

אמר רבי יהודה אמר רב: כל המתעצל בהספדו של חכם ראוי לקוברו בחייו, שנאמר אצל יהושע "ויקברו אותו בגבול נחלתו בתמנת סרה אשר בהר אפרים מצפון להר געש". מלמד שרגש עליהן הר להורגן על שלא הספידוהו כהלכה. (7)

אמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן: כל המתעצל בהספדו של חכם אינו מאריך ימים. מדה כנגד מדה. הוא לא נתאבל על שנתקצרו ימי החכם אף ימיו לא יאריכו, שנאמר "בסאסאה בשלחה תריבנה" הכתוב מדבר על מצרים, ו"בסאסאה" מלשון סאה, שבאותה מדה שהם עינו את ישראל, נענשו כששילחו אותם. ומכאן ראייה שעונשין מדה כנגד מדה.

איתביה רבי חייא בר אבא לרבי יוחנן: נאמר "ויעבדו העם את ה' כל ימי יהושע וכל ימי הזקנים אשר האריכו ימים אחרי יהושע". הרי שהאריכו ימים על אף שלא הספידו את יהושע כהלכה?

אמר ליה רבי יוחנן לרבי חייא בר אבא: בבלאי! [שעלה מבבל] ימים האריכו! שכלו ימיהם בטוב, אבל שנים לא האריכו! ומקשינן: אלא מעתה, הא דכתיב "למען

ירבו ימיכם וימי בניכם", האם הכי נמי ימים ולא שנים?

ומתריצין: ברכה שאני. שודאי הכונה גם לאריכות שנים.

ואמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן: ק-א אחד מן האחיין שמת ידאגו כל האחיין כולן שמא ימותו. אחד מבני החבורה שמת תדאג כל החבורה כולה.

אמרי לה: דוקא דמת גדול האחיין ידאגו הואיל ושלטה מדת הדין בראש הבית.

ואמרי לה: דוקא דמת קטן האחיין שבקלקלה מתחילין מן הקטן.

שנינו במשנה: וכל המקלקלין פטורין.

תני רבי אבהו קמיה דרבי יוחנן: כל המקלקלין פטורין חוץ מחובל ומבעיר שמצינו משנה שהחובל בחבירו בשבת חייב וכן יש משנה שהמבעיר את הגדיש חייב אעפ"י שהן מקלקלין. הרי שמלאכות אלו יוצאות מן הכלל לענין מקלקל.

אמר ליה רבי יוחנן: פוק תני לברא צא לחוץ ואמור שם ברייתא זו, כלומר טעות הוא, חובל ומבעיר אינה משנה שאף הם פטורין במקלקל.

ואם תמצי לומר משנה, "חובל" — בצריך את הדם היוצא מהחבלה לכלכו דמתקן הוא

6. משמע להגמרא דאיירי על מת, כי אחרת אסור לאדם להצטער ולבכות. ח"א מהרש"א.
7. שלא מצינו שיהא כתוב ויבכו אותו שלשים יום כמו אצל משה ואהרן. תוד"ה שרגש.

6. משמע להגמרא דאיירי על מת, כי אחרת אסור לאדם להצטער ולבכות. ח"א מהרש"א.
ובשפת אמת כתב דהוכחת הגמרא שאם היה